

Zadanie 3. (10 p.)

Прачытай верш «*** Я сёння прысніў жанчыну» Віктара Трусевіча і выканай заданні згодна з патрабаваннямі.

Я сёння прысніў жанчыну,
Якой ніколі не бачыў, –
З вільготным тварам, вачыма,
Відаць, ад доўгага плачу.

Яе запытаў нясмела:
– Хто Вас так пакрыўдзіў, Пані?..
І доўга яна глядзела.
Сказала на развітанне:

«Была я раней патрэбнай,
Жаданай і неабходнай.
А сёння вось стала дрэннай,
А сёння стала нямодай...»

Мяне адракліся дзеці,
А я ж іх усіх гадала...
Нічога страшней на свеце
Няма...»
І пайшла памалу...

І думаў я доўга ўранні,
Нахмурыўшы сумна бровы,
Бо зразумеў – тая Пані
Была маёй роднай мовай.

1) Напішы, якія гэта часціны мовы.

а) патрэбная – _____

б) ніколі – _____

в) глядзела – _____

г) мяне – _____

2) Да слоў з верша падбяры па адным антоніме (свой прыклад).

а) ніколі – _____

б) памалу – _____

в) няма – _____

3) Акрэслі граматычны род назоўнікаў з верша.

а) твар – _____

б) развітанне – _____

в) мова – _____

4) Напішы сваімі словамі пра стан беларускай мовы апісаны ў вершы.

Zadanie 4. (6 p.)

Прачытай верш «Вясной» Янкі Купалы і выканай заданні згодна з патрабаваннямі.

Ой, вясна, ой, вясна!

За душу ты мілей!

З табой доля ясна,

З табой жыць весялей!

Ты зялёнай травой

Скрыла чорну зямлю

І прызвала сабой

Усіх к працы, к жыццю.

Гоман птушак-пяюх

Льецца ў вушы твае,

На жалеіцы пастух

Галасіста пяе.

1) Напішы сваімі словамі, што паводле лірычнага героя мяняецца вясной у прыродзе і ў жыцці людзей.

а) _____

б) _____

в) _____

г) _____

2) «Ой, вясна, ой, вясна!» – гэта

А. алегорыя.

Б. метафара.

В. рытарычны зварот.

3) У радках: «З табой доля ясна,

З табой жыць весялей!» выступае

А. анафара.

Б. эпіфара.

В. параўнанне.

Zadanie 5. (6 p.)

Адзнач ці гэта праўда ці фальш на падставе тэксту «Дзіцячыя гады Якуба Коласа» Сцяпана Александровіча. У клетцы пастаў знак «X». Фальшывыя інфармацыі ў сказах змяні канкрэтнымі інфармацыямі так, каб сказы сталі праўдзівымі.

	праўда	фальш
1) Бацька Якуба Коласа быў настаўнікам.		
2) У Кастуся быў дзядзька Алесь, які расказваў яму казкі.		
3) Катовай горкай дзядзька называў печ.		
4) Кастусь вельмі хацеў навучыцца чытаць.		

Zadanie 6. (4 p.)

Перакладзі словазлучэнні на беларускую мову.

- 1) trzecia klasa – _____
- 2) jej życie – _____
- 3) ciepły tydzień – _____
- 4) styczniowy dzień – _____

Zadanie 7. (3 p.)

Адзнач правільны адказ на падставе апавядання «Гіпсавая маска» Пятра Рунца.

- 1) Апавядальнік першы раз сустрэўся з Цімкам у
  - A. школе.
  - B. магазіне.
  - B. дзіцячым доме.
- 2) Калі яны першы раз сустрэліся, Цімка звярнуў увагу на
  - A. мары апавядальніка.
  - B. знешні выгляд апавядальніка.
  - B. сям'ю апавядальніка.
- 3) «Вадой не разальеш» – гэта значыць, што
  - A. хтосьці любіць купацца.
  - B. ёсць моцныя сяброўскія сувязі.
  - B. вада мае вялікае значэнне ў жыцці чалавека.

Zadanie 8. (4 p.)

Выканай заданні, звязаныя з *БГКТ*, згодна з патрабаваннямі.

1) Напішы поўную назву.

БГКТ – гэта _____

2) У каторым годзе было заснаванае БГКТ? _____

3) Горадам, у якім знаходзіцца Галоўнае праўленне БГКТ ёсць _____

4) Старшыня БГКТ цяпер – гэта (імя і прозвішча) _____

Zadanie 9. (3 p.)

Напішы патрэбную форму падкрэсленага назоўніка.

1) Ён – настаўнік, яна – _____.

2) Ён – _____, яна – актрыса.

3) Ён – вучань, яна – _____.

Zadanie 10. (2 p.)

На аснове казкі «Вавёрка і барсук» Янкі Галубовіча, напішы, як разумееш прыказкі:

1) Шчыраму сэрцу і чужая болька баліць – _____

2) І службу служы, і сябру дапамажы – _____

Zadanie 11. (4 p.)

Напішы патрэбныя формы дзеясловаў у прошлым часе. Слоў для выкарыстання на два больш.

1) Жанчына _____ прыгожая.

2) Мы _____ на возера купацца.

3) Сюды _____ адпачываць Янка Купала.

4) Максім Багдановіч _____ ў Мінску.

Словы для выкарыстання: зірнуць, нарадзіцца, быць, прыязджаць, шумець, хадзіць.

Zadanie 12. (5 p.)

Напішы лічэбнікі словамі.

- 1) Працягласць нашай радзімы з поўначы на поўдзень 560 км _____
_____ і з усходу на захад 650 км _____.
- 2) Рэк на Беларусі 2900 _____,
а азёр – 11 000 _____.
- 3) Трэць тэрыторыі Беларусі – лясы. 32 _____ працэнты.

Zadanie 13. (2 p.)

Што абазначаюць скарачэнні?

- 1) г. – _____
- 2) ст. – _____
- 3) напр. – _____

Brudnopis (nie jest oceniany)